

Centrum vedecko-technických informácií SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

ENERGETICKÝ DOMČEK

(29.07.2011; Televízna stanica TA 3; Správy; 10.00; 5,6 min.; TRUTZ Richard)

R. TRUTZ, moderátor: "Vštepovať deťom podnetné informácie zaujímavou formou nebýva jednoduché, takúto podnetnú a hlavne náučnú formu zvolili v **Centre vedecko-technických informácií** Slovenskej republiky, kde výstavu Aurela STODOLU prepojili aj so svetom detí a pripravili pre ne projekt energetického domčeka. Bližšie informácie o tejto aktivite, ktorá je v Centre vedecko-technických informácií Slovenskej republiky pre deti zdarma, nám prišla povedať Zuzana HAJDU, dobrý deň, vitajte u nás v štúdiu. Pani HAJDU, ako súvisí tento energetický domček s výstavou Aurela STODOLU, ktorá v centre prebieha?"

Z. HAJDU: "Tak ako ste povedali, v Centre vedecko-technických informácií je otvorená už od mája výstava o Aurelovi STODOLOVI. Aurel STODOLA bol významný slovenský vedec, fyzik, konštruktér a zakladateľ teórie parných a plynových turbín. A keďže parné, plynové turbíny napokon aj vodné turbíny sa používajú na výrobu elektrickej energie, tak sme začali rozmýšľať, keďže začali prázdniny pre deti, sme začali rozmýšľať, ako tento priestor výstav a obsah tejto výstavy prepojíme s tým svetom detí a pripravili sme teda pre deti animačný program, ktorý sa volá Energia a my a súčasťou tohto animačného programu je model takzvaného energetického domčeka."

R. TRUTZ: "Dobre, divákovi priblížte, čo je tento energetický domček a čo v ňom detividia."

Z. HAJDU: "Model energetického domčeka, ako som už povedala, je súčasťou animačného programu o energii. Teda ak k nám deti prídu, väčšinou k nám chodia deti z centier voľného času a z denných táborov, tak sa začneme rozprávať o tom, čo je energia, čo si pod týmto pojmom predstavujú, aké druhy energií poznajú. Samozrejme deti už vedia odpovedať, že zdrojom slnečnej energie je Slnko, zdrojom vodnej energie je voda a tak ďalej. Čiže takýmto rozprávaním o energii sa vlastne dostaneme k tomuto modelu energetického domčeka. Je to model z polystyrénu, model malého domčeka, malého domu, na ktorom my demonštrujeme, prezentujeme a vysvetľujeme, ako môže takýto dom fungovať z rôznych druhov energií a hlavne z prírodných zdrojov. Takým najdôležitejším prírodným zdrojom energií je Slnko a tento malý domček vlastne prezentuje, ako si vystačí s výrobou vlastnej elektrickej energie z tejto slnečnej energie, áno, z tohto Slnka. Čiže je to malý domček, ktorý má pri sebe, teda vedľa seba skleník, potom sú tam slnečné kolektory, potom je tam na streche umiestnená taká malá veterná vrtuľka. Čiže my vlastne deťom ukazujeme, že ako sa dá využívať slnečná energia na výrobu elektrickej energie, aby sa v domčeku zapálilo svetlo, aby si mohli zapnúť počítač, práčku a tak ďalej. Tou veternou vrtuľkou vlastne vysvetľujeme, ako skrotíme vietor a využijeme na to, aby nám vyrábala elektrickú energiu a takto vlastne sa deti dozvedia, že vlastne akým spôsobom si môže takýto domček vlastne vystačiť sám, je sebestačný vo výrobe elektrickej energie."

R. TRUTZ: "Asi by to bolo vhodné aj pre niektorých dospelých. Vy už ste niečo naznačili, čo im táto aktivita dáť?"

Z. HAJDU: "No v prvom rade zistia, že všetky prírodné živly sa dajú skrotiť a ľudským umom sa dajú využiť v prospech ľudstva, teda v prospech nás, aby nám slúžili. Deti sa veľa dozvedia o tej energii, o rôznych druhoch energií a tu musím povedať, že popri tom im samozrejme povieme, kto je Aurel STODOLA, akým spôsobom, keď hovoríme o tej vrtule, o tej veternej elektrárni, o tých vrtuľkách, o tých lopatkách, tak samozrejme pri tomto im povieme, že vlastne kto vymyslel, alebo kto navrhol prvý takýto systém lopatiek, do ktorých sa oprie vodná para, vietor, voda a samozrejme bol to Aurel STODOLA, takže im povieme, že sa nachádzajú na výstave Aurela STODOLU, že je to náš rodák, rodák zo Slovenska, hoci prežil väčšinu, časť Zürichu vo Švajčiarsku a že je to významný fyzik a konštruktér. Minimálne ešte jeden vklad je tu, že tieto deti, keď sem prídu, tak sa dozvedia, že sú v jednej veľkej technickej knižnici, kde keď vyrastú a budú sa zaujímať o vedu a techniku, tak sa môžu

Centrum vedecko-technických informácií SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

kedykoľvek vrátiť sem, k nám do knižnice a nájdú si tu všetky potrebné informácie. Čiže si takýmto spôsobom aj vychovávame budúcich návštevníkov."

R. TRUTZ: "Kde deti tento domček nájdú?"

Z. HAJDU: "Tento domček môžu teda vidieť na tej výstave Aurela STODOLU, je to v Centre vedecko-technických informácií na Lamačskej ceste na Patrónke. Je to otvorené denne, tá výstava Aurela STODOLU, ale to je pre, teda pre dospelých, ale tieto animačné programy o energii máme vždy v utorok a štvrtok popoludní od pol druhej a v stredu predpoludním o desiatej. Takže pozývam všetky deti nielen z centier voľného času a z denných táborov, ale rodičia s deťmi."

R. TRUTZ: "Ešte na záver sa spýtam, pripravujete niečo podobné do konca prázdnin, alebo popripade nejakú obmenu tejto aktivity?"

Z. HAJDU: "Musím vás sklamať, nepripravujeme, tá výstava je, už takto beží a funguje, ale môžu na tejto výstave vidieť napríklad aj veľmi zaujímavý model prečerpávajúcej vodnej elektrárne Ipeľ. Takže máme tam množstvo zaujímavých vecí, je mesiac do konca prázdnin, tá výstava je otvorená do konca prázdnin, takže túto výstavu už nebudeme meniť a zostane v takomto zložení."

R. TRUTZ: "Tak dúfajme, že budete mať strašne veľa malých návštevníkov. Ďakujem vám za návštevu nášho štúdia."

Publikované z monitoringu STORIN, s. r. o. (prepís vysielaťia)
(VF)